

Asia: VN/23855/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tupakkaveroa kannetaan savukkeista, sikareista, pikkusikareista, irtotupakasta, muista tupakkaa sisältävistä tuotteista ja savukepaperista. Tupakkaveroa on laajennettu vähitellen koskemaan myös uudempia tupakka- ja nikotiinituotteita. Tulli katsoo, että savuttomien nikotiinituotteiden tulo verotuksen piiriin olisi looginen jatkumo sille, että tupakkaveroa kannetaan jo mm. sähkösavukkeissa käytettävistä nesteistä sekä kuumennettavista tupakkatuotteista. Esitys on myös sosiaali- ja terveysministeriön asettaman tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän mietinnön toimenpide-ehdotuksen mukainen. Siinä ehdotetaan, että tupakkalaissa tarkoitetut uudet tupakka- ja nikotiinituotteet otetaan huomioon tupakkaverotusta koskevassa lainsäädännössä ja veronkorotuksissa.

Rikostorjunnallisesta näkökulmasta tarkasteltuna nikotiinipussien siirtyminen tupakkaverolain alaisiksi tuotteiksi parantaisi edellytyksiä kyseisten tuotteiden salakuljetuksen ja laittoman kaupan torjuntaan ainakin siltä osin, että tupakkaveron alaisina tuotteina esim. nikotiinipussien salakuljetus täyttäisi jatkossa veropetoksen tunnusmerkistön, jolloin rikoksen maksimirangaistus olisi törkeän veropetoksen tunnusmerkistön täyttävissä tapauksissa neljä vuotta vankeutta. Tämä toisi esitutkintaviranomaiselle mm. mahdollisuudet aiempaa laajempaan pakkokeinojen käyttöön tutkittaessa esim. laajamittaisia nikotiinipussien salakuljetustapauksia. Veropetostunnusmerkistön täyttymisen myötä laajeneva rangaistusasteikko olisi myös omiaan kasvattamaan rikosoikeudellisen rangaistuksen pelotevaikutusta, joka osaltaan ennaltaehkäisisi kyseisten tuotteiden salakuljetusta ja laitonta kauppaa.

Nikotiinipussien myynnin säännellyllä sallimisella tulisi oletettavasti olemaan heijastevaikutuksia myös nuuskan salakuljetukseen ja laittomaan kauppaan sekä myös nuuskan lailliseen matkustajatuontiin. Koska nikotiinipussit vastaavat käyttötarkoitukseltaan ja -tavaltaan läheisesti nuuskaa, saattaa kyseisten tuotteiden kulutuksessa tapahtua siirtymää nuuskasta nikotiinipusseihin. Savuttomille nikotiinituotteille määriteltävällä verotasolla ja tuotteiden vähittäismyyntihinnoilla

tulee olemaan vaikutusta niihin rikollisen toiminnan taloudellisiin kannustimiin, joita liittyy paitsi nikotiinipussien, myös nuuskan salakuljetukseen ja laittomaan kauppaan. Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotettua maltillista verotasoä savuttomille nikotiinituotteille puoltaa siten se näkökohta, että tuotteiden kohtuullinen vähittäismyyntihinta oletettavasti ohjaisi kulutusta Suomessa laillisesti myytäviin nikotiinipusseihin ja tulisi puolestaan jossain määrin vähentämään salakuljetettuihin nikotiinipusseihin ja nuuskaan kohdistuvaa kysyntää.

Tulli näkee, että nikotiinipussien verollisen kulutuksen, matkustajatuonnin ja laittoman välittämisen kehitystä on jatkossa syytä seurata tarkkaan.

Kallio Anna
Tulli.fi - Valvontaosasto